

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД
НА ОМБУДСМАНА КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА
ИЗВЪРШЕНА ВНЕЗАПНА ПРОВЕРКА В СЛЕДСТВЕН АРЕСТ КЪМ РАЙОННА
СЛУЖБА „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“ – ГР. РУСЕ, В ПЪРВО И ВТОРО
РАЙОННО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МВР
- ГР. РУСЕ

В изпълнение на Заповед № **НПМ-2/11.08.2025 г.** на омбудсмана на Република България, екип на институцията, в състав от двама експерти, извърши внезапна проверка, в периода **13.08-15.08.2025 г.** в Следствен Арест на Районна служба „Изпълнение на наказанията“- гр. Русе (РСИН - Русе) към Областна служба „Изпълнение на наказанията“- гр. Велико Търново (ОСИН – Велико Търново), Първо Районно полицейско управление (Първо РПУ) - гр. Русе и Второ Районно полицейско управление (Второ РПУ) - гр. Русе.

Ръководството и служителите, работещи в посочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на омбудсмана, като му осигуриха достъп до всички помещения, предоставиха поискани документи и не се намесваха в комуникацията му с настанените лица.

1. Следствен арест - РСИН - гр. Русе

Арестът е с разгъната застроена площ от 1335,66 кв. м., обхващащи три етажа в корпус V на сградата на ОДМВР - Русе. Той разполага общо с 42 спални помещения, разпределени на два жилищни етажа (от тях: единични - 17 бр., двойни - 20 бр., тройни - 5 бр.). Общата жилищна площ за настаняване на задържани лица е **336,77 кв.м.**

Капацитетът на ареста при спазване на минимума от 4 кв.м. жилищна площ е за **72 задържани лица**. Към деня на проверката, в ареста бяха задържани **40 лица**, от тях: **39 мъже** и **1 жена**, като в нито едно от помещенията не се констатира пренаселеност. Няма настанени непълнолетни лица. Десет от настанените са чужди граждани

Според предоставена информация от администрацията на обекта, за периода **01.01-31.12.2024 г.** през ареста са преминали **706 задържани**. За периода от началото на 2025 г. до деня на проверката, преминалите задържани са **434 лица**.

Материалната база на ареста е сравнително добре поддържана. Всички килии разполагат със санитарен възел, централно отопление, с възможност за проветряване и достъп до естествена дневна светлина, като е осигурено и изкуствено осветление.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Хигиената в помещенията е на добро ниво, като арестът разполага с обучен служител, който извършва дезинфекция, дезинсекция и дератизация (ДДД обработка) във всички спални помещения, както и в общите части на обекта. Пръскането със съответните препарати се извършва редовно (1 път в месеца) за което бяха предоставени протоколи от ДДД обработка. В допълнение към това, администрацията информира, че миналата година е подменен изцяло постелъчният инвентар. Спалните помещения са оборудвани с нови дюшеци, което до голяма степен помага за овладяване на проблема с вредителите. При обхода на помещенията, не беше установено наличие на вредители и не бяха получени оплаквания в тази връзка от настанените лица.

На всеки етаж е налична обща баня, в която къпането се осъществява по график. Осигуряват се необходимите хигиенни принадлежности на задържаните и не бяха констатирани дефицити.

В хода на проверката, проверяващият екип установи, че през летните месеци температурата в килиите и общите помещения се повишава значително. Въпреки наличието на климатици в помещението за разходка и в коридора, в килиите температурата е висока и се създава усещане за задущливост, като голяма част от задържаните лица стоят в спалните си помещения по бельо.

С оглед на това омбудсманът в качеството си на НПМ препоръчва на директора на ГДИН да бъдат предприети допълнителни мерки за проветряване на помещенията и да се предвидят средства за закупуване и инсталиране на поне още един климатик в коридора, с цел осигуряване на по-благоприятни условия за престой през летните месеци.

Спално помещение

Санитарен възел в килията

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Общата баня с душове

Хигиенни материали

Системата за сигурност на ареста включва видеонаблюдение, сигнално-охранителна техника и пожароизвестяване. Арестът разполага с обособено помещение за свиждания с близки и адвокати. В изпълнение на заповед на главния директор на ГДИН, задържаните имат право на свиждане, не по-малко от два пъти месечно, с продължителност до 40 минути. Свижданията се провеждат по предварително определен часови график след записване по телефона.

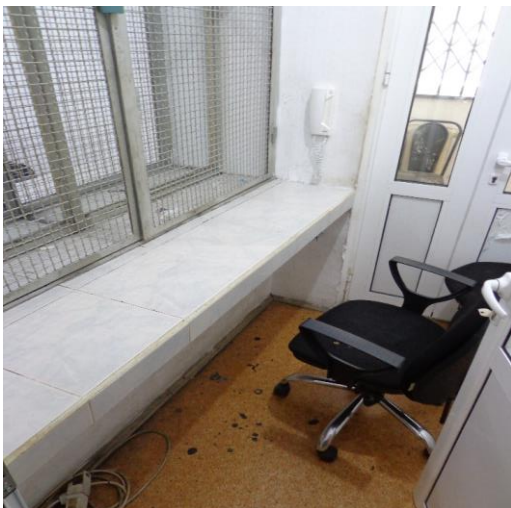
По отношение на сигурността през 2024 г. и към средата на 2025 г. не са регистрирани случаи на бягства или опити за бягство. През настоящата година няма извършени сериозни нарушения на реда, както и случаи на самоубийства, самонаранявания, гладни стачки или смъртни случаи. През 2024 г. е предотвратен един опит за самоубийство, като са открити и отделни непозволени вещи - смарт часовник, флаш памет и наркотично вещество.

Щатната численост на Арест Русе е 45 служители, от които един началник сектор, един главен надзирател, един младши инструктор по охрана, шестима командири на отделения, 35 надзиратели и един лекарски асистент.

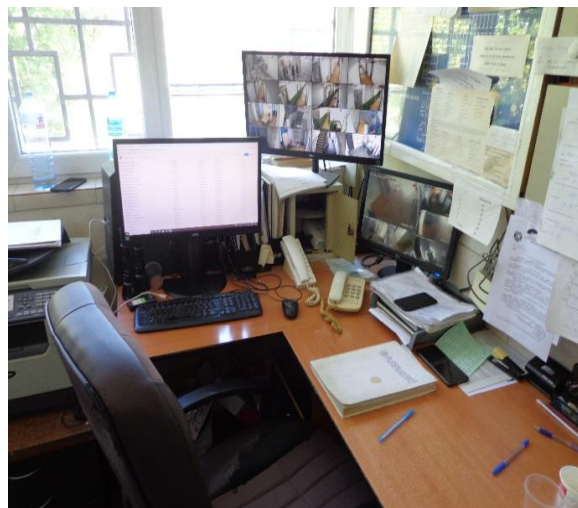
По данни от ръководството арестът е изцяло окомплектован, без свободни щатни бройки. Работното време на надзорно-охранителния състав е организирано в 8 и 12-часови смени. През 2024 г. 15 служители са преминали обучения и курсове за подготовка, проведени са 4 стрелби и 6 учебни занятия.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Стая за свиждане

Дежурна с видеонаблюдение

Изхранването на задържаните лица се осигурява чрез сключен договор с кетъринг фирма, която извършва доставки три пъти дневно, както следва: закуска (6:30ч.), обяд (11:00ч.) и вечеря (16:00ч.). Видно от предоставените менюта, храната е разнообразна, като са предвидени и диетични менюта. Задържаните лица получават съобразно законовите разпоредби хранителни пратки. Допускат се пакетиран дългаотрайни храни и питейна вода в спалните помещения.

Храната в деня на проверката

В хода на проверката екипът на НПМ установи, че няма място за престой на открито, като задържаните могат да упражняват правото си на разходка в помещение от закрит тип на етаж. **С оглед на това, омбудсманът препоръчва да се предприемат**

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

действия за осигуряване на реален достъп до открито пространство за задържаните лица. При невъзможност за използване на двора, следва да се обмисли обособяването и обезопасяването на откритата тераса или друго подходящо пространство, което да гарантира реален достъп до свеж въздух и естествена светлина.

Място за разходка на задържаните лица

С оглед по-добрата информираност и гарантиране на правото на защита, омбудсманът в качеството си на НПМ препоръчва до телефоните за провеждане на **разговори** да бъде поставен актуален списък на дежурните адвокати към Адвокатска колегия – гр. Русе.

Медицинското обслужване в арест Русе до 28.02.2025 г. се осъществява посредством сключен граждански договор с медицински фелдшер и ОПЛ, обслужващ ареста.

От 28.02.2025 г. е назначен лекарски асистент на трудов договор, който осъществява съвместно с ОПЛ медицинското обслужване в ареста.

Медицинското обслужване се осигурява и чрез извеждания в лечебни заведения. Само за първата половина на 2025 г. са отчетени 85 извеждания, включително за първични прегледи (38), консултации и изследвания (10) и стоматологична помощ (2).

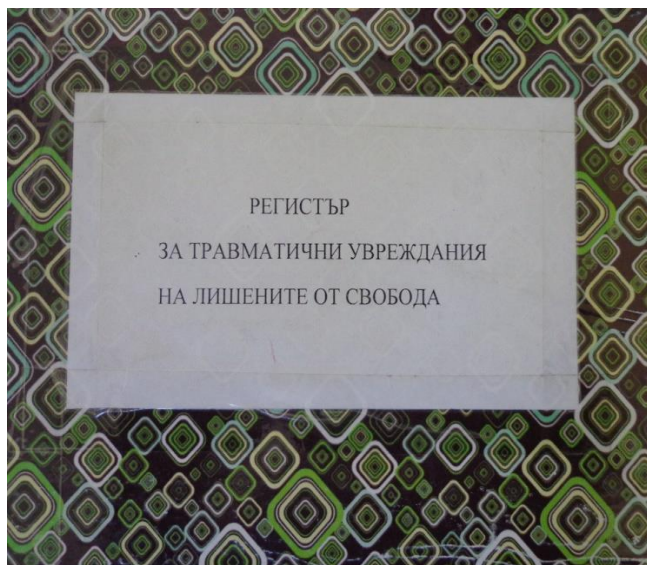
Работата със задържаните лица включва изготвяне на диагностична оценка и оценка на риска при всяко новопостъпило лице. За 2024 г. не са регистрирани лица с висок риск, но девет са оценени със среден риск. През отчетния период са проведени две интервенции от инспектор-психолог към ОСИН - Велико Търново. Не са осъществявани кризисни интервенции от инспектори пробация. Води се изискуемата медицинска документация, като в Регистъра на травматични увреждания са **отразени 3 случая за 2025 година** - всичките касаещи едно и също лице.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Медицински шкаф

Регистър за траматичните увреждания

Според предоставена справка не са установени задържани лица със СПИН или туберкулоза. Установени са 17 задържани с наркомании и 1 задържан с психично заболяване. Трима задържани са с установен хепатит.

В хода на извършената проверка, задържано лице от мъжки пол сподели пред екипа на омбудсмана за медицински оплаквания. Задържаният сподели, че често уринира (по негови думи около 30 пъти на ден).

След извършена справка в медицинския кабинет се установи, че във връзка с това лицето е прегледано и се полагат необходимите грижи, състоянието му се следи, като не е установен проблем с бъбреците. При липса на подобрение в следващите 1-2 дни екипът на омбудсмана беше информиран, че задържаният ще бъде изведен за преглед и консултации на външен специалист.

2. Помещения за задържане за 24-часа при ОДМВР – Русе

През 2014 година омбудсманът в качеството си на НПМ е извършил проверка в помещенията за задържане към Първо и Второ районно полицейско управление. В хода на проверката са констатирани лоши материално-битови условия – тесни и задушни помещения, без достъп до естествена светлина. Предвид на това е отправена препоръка до министъра на вътрешните работи за закриване на помещенията.

В изпълнение на препоръките на омбудсмана, със Заповед № 336з-304/16.02.2015 на директора на ОДМВР - Русе е създадена организация задържаните лица на територията, обслужвана от Първо и Второ РПУ да се настаняват и охраняват в помещението на Звено „Конвой“ в сградата на ОДМВР - Русе. С оглед на това препоръката на омбудсмана е изпълнена и помещенията в Първо и Второ РПУ са закрити. Предвид това, проверяващият екип извърши проверка в помещението за 24 часово задържане, находящо се в сградата на ОДМВР - Русе.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

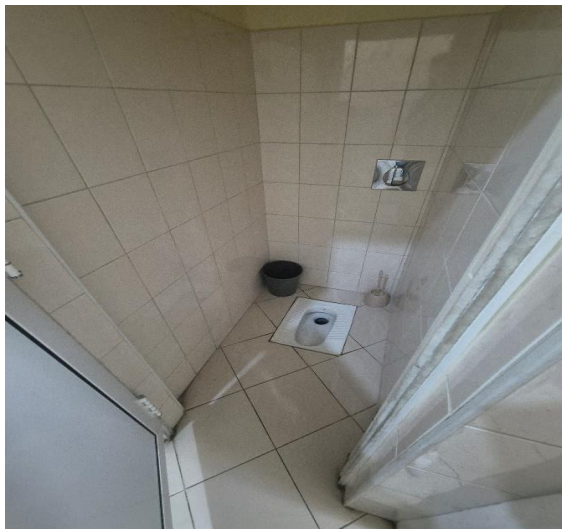
В сградата на ОДМВР - Русе, в звено „Конвой“, са обособени следните помещения: стаи за задържане, помещение за лица, задържани по УБДХ, специално помещение за непълнолетни, стая за разпити, помещение за свиждания и срещи с адвокат, както и санитарно-хигиенни помещения.

Във фойето и прилежащи стаи се осъществява приемът на задържаните лица и обработката на документацията, свързана със задържането.

Дейността по задържането се извършва от служители на всички структури на ОДМВР - Русе при спазване на Инstrukция № 81213-78/24.01.2015 г., която урежда реда за осъществяване на задържането, оборудването на помещенията и правилата за престой. Организацията е такава, че задържаните лица от районните управления в Русе се конвоират и настаняват в помещенията на звено „Конвой“.

Помещение за настаняване

Санитарен възел

Предвидени са 6 помещения за настаняване, при общ капацитет до **12 задържани лица**. **От началото на годината до деня на проверката, през помещенията са преминали 213 лица, конвоирани от двете РПУ. За периода от 01.01-31.12.2024 г., общо преминали през помещенията са 373 задържани.** В деня на проверката, нямаше настанени задържани лица.

Помещенията са в добро общо състояние, с осигурен достъп до естествена дневна светлина, оборудвани с легло и постелъчен инвентар, който се предоставя на задържаните при настаняване.

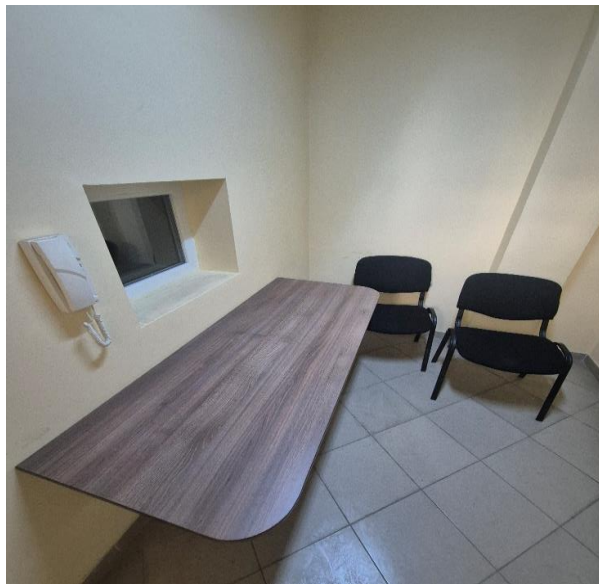
Помещението, което е предвидено за непълнолетни, е допълнително оборудвано с гардероб, бюро и стол, както и отделен санитарен възел. Хигиената във всички помещения е на добро ниво и не беше констатирано наличие на вредители.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

Помещение за задържане на непълнолетни

Стая за свиждане

В хода на проверката се установи, че звеното не разполага със специализиран конвоен автомобил. С оглед на отчетената натовареност и значителния брой преминали задържани лица, омбудсманът в качеството си на НПМ препоръчва на министъра на вътрешните работи да бъдат предвидени средства за закупуване на специализиран автомобил за нуждите на звено „Конвой“ при ОДМВР - Русе.

За осигуряване на ежедневното хранене на задържаните лица е определена денонощна норма със стойност 9,46 лв. Тя се прилага еднакво за различните категории лица - непълнолетни, пълнолетни, лица с наложена полицейска закрила, задържани по УБДХ, както и чужденци с принудителни административни мерки. Средствата се разпределят пропорционално между закуска, обяд и вечеря, като храната се закупува от търговската мрежа и трябва да отговаря на изискванията за годност и безопасност. По желание на задържаните и при наличие на лични средства, е възможно закупуване на допълнителна храна.

Храната се предоставя в пластмасови съдове и прибори, за да се гарантира безопасността, и се сервира в обичайните часове за закуска, обяд и вечеря. Закупуването и отчитането на разходите се извършва от определени служители на ОДМВР - Русе, които получават необходимите средства под формата на служебен аванс.

Медицинското обслужване се осъществява от ЦСМП или доктор от ОДМВР - Русе, който оказва необходимото съдействие. Няма случаи на откази на ЦСМП да се явят при повикване.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ОМБУДСМАНАТ КАТО
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ
ПРЕПОРЪКИ:

I. КЪМ ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА НАКАЗАНИЯТА“:

1. Да бъдат предприети допълнителни мерки за проветряване на помещенията през летните месеци и да се предвидят средства за закупуване на поне още един климатик, с цел осигуряване на по-благоприятни условия в следствен арест - гр. Русе;

2. Да бъдат предприети действия за осигуряване на реален достъп до открито пространство за задържаните лица. При невъзможност за използване на двора, следва да се обмисли обособяването и обезопасяването на открит тераса или друго подходящо пространство, което да гарантира реален достъп до свеж въздух и естествена светлина.

II. КЪМ МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:

Да бъдат предвидени и осигурени средства за закупуване на специализиран конвоен автомобил за нуждите на звено „Конвой“ при ОДМВР - Русе.

III. КЪМ НАЧАЛНИКА НА ОСИН-ВЕЛИКО ТЪРНОВО:

Да бъде поставен актуален списък на дежурните адвокати към Адвокатска колегия – Русе до телефоните за провеждане на разговори в следствен арест – РСИН гр. Русе.